

Łódź, 12.12.2019 r.

Ogólna ocena prac złożonych w konkursie na zagospodarowanie Zielonego Rynku i jego otoczenia w Łodzi.

Konkurs architektoniczno-urbanistyczny pn. „Zielony Rynek” zorganizowany przez Miasto Łódź rozstrzygnięty został 29 października 2019 r. w wyniku prac Sądu Konkursowego, który obradował 28 i 29 października br. Ogłoszenie wyników miało miejsce 6 listopada 2019 r. w budynku B-16 Politechniki Łódzkiej.

Konkurs miał charakter studialny. Taka jego forma wynikała z poszukiwania właściwych dróg przekształceń istotnej przestrzeni publicznej Starego Polesia, jeszcze na długo przed podjęciem prac realizacyjnych związanych z przeniesieniem targowiska funkcjonującego w północnej części płyty placu. Budowa nowej hali targowej, której termin realizacji nie jest jeszcze określony, a determinowany będzie okresem dzierżawy targowiska, oraz kwestia głębokiego przekształcenia kwartału pomiędzy ulicami Małą, Zieloną, Gdańską i 6-go Sierpnia wymaga odpowiedzialnych decyzji konfrontowanych z możliwościami inwestorów. Obowiązujący na tym terenie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego określa jedynie ogólne ramy możliwych przekształceń przestrzeni będącej przedmiotem konkursu. Forma konkursu studialnego, z istoty pozwalającego na wielorakie rozwiązania, zdaniem organizatorów zapewnia lepszą możliwość uzyskania wielu różnorodnych, nowatorskich a jednocześnie odnoszących się do dziedzictwa architektoniczno-urbanistycznego, ciekawych rozwiązań projektowych.

Celem, który mieli osiągnąć konkurujący było znalezienie metody stworzenia unikalnej, w pełni wartościowej i multifunkcjonalnej przestrzeni dla mieszkańców Polesia.

Prace przyjęte przez sekretarzy konkursu zostały zaszyfrowane i przedłożone sędziemu referentowi do zweryfikowania ich co do zgodności z regulaminem konkursu. W wyniku tej weryfikacji, i po przedstawieniu składowi Sądu Konkursowego, praca o numerze 016 nie została dopuszczona do etapu oceny merytorycznej prac, ze względu na znaczne braki w zakresie i zawartości plansz konkursowych. Cztery prace posiadające drobne uchybienia formalne takie jak niewłaściwa skala rysunku, widok piętra w aksonometrii a nie w rzucie itp., które jednak nie wpływały na komunikatywność prezentowanych rozwiązań projektowych, zostały decyzją Sądu Konkursowego, w drodze głosowania, dopuszczone do dalszej oceny.

Konkurs był złożony i trudny. Wymagał od uczestników wiele twórczej i analitycznej pracy. Należało dokonać także trafnych decyzji odnoszących się do urbanistycznego i architektonicznego kontekstu jednorodnej przestrzennie dzielnicy, jaką stanowi trzon Starego Polesia. Konkurs podejmował problematykę otwartych przestrzeni miejskich – placów z ich wielofunkcjonalnością i właściwym wykorzystaniem wysokiej

i niskiej zieleni w aranżacji płyty placu, a także problematykę rozwiązań architektonicznych będących alternatywą dla targowiska, mieszczącego się obecnie w północnej hali, centralnie na placu, przy jednoczesnym wpisaniu się w historyczną strukturę zabudowy pierzei rynku. Ponadto wymagał rozwiązania problemów układu komunikacyjnego, obsługi programu zabudowy, ale także dojazdu i przejazdu przez teren opracowania, z uwzględnieniem dominującej roli pieszych uczestników ruchu oraz zorganizowanej komunikacji zbiorowej. Należało przy tym przedstawić propozycję rozwiązań z zakresu małej architektury, stanowiących wyposażenie projektowanej przestrzeni. Rozwiązania miały być zgodne z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Żadna z prac nie odpowiedziała w pełni na wszystkie postawione i wymienione w punkcie 7 Regulaminu Konkursu (obszar „A”, obszar „B”, obszar „C”, obszar „D”) zadania postawione przed jego uczestnikami.

Zaprezentowane w pracach konkursowych odzyskanie placu poprzez likwidację targowiska nie poskutkowało przekonującymi rozwiązaniami zaaranżowania płyty rynku. Nie było w pełni satysfakcjonujących rozwiązań, które łączyłyby zapewnienie zielonej, zadrzewionej przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowej, z dodatkowym wykorzystaniem otwartej powierzchni wody, z otwartą przestrzenią niezbędną do organizacji imprez zapewniających atrakcyjność programową placu. W minimalnym zakresie wykorzystano w pracach możliwość wysokościowego zróżnicowania poziomu płyty placu, jako elementu jego nowej struktury kompozycyjno-funkcjonalnej. Zdaniem Sądu trudno było także znaleźć wyraźne i konsekwentne połączenie zieleni wysokiej rynku z zielenią zaprojektowaną w ciągach otaczających ulic. W wielu pracach lokalizacje wjazdów i wyjazdów z parkingu przewidzianego pod płytą placu, budziły znaczne wątpliwości, mając zwłaszcza na uwadze przekroje proponowanych jezdni otaczających plac ulic. Często proponowane zasięgi podziemnego parkingu kolidowały z propozycjami nasadzeń na płycie rynku. W bardzo skromnym zakresie prace prezentowały rozwiązania małej architektury – mebli miejskich, które nie pojawiały się w aranżacji otaczających ulic. Nie przedstawiono w ciągach sąsiednich ulic usytuowania mebli miejskich charakterystycznych dla strefy wielkomiejskiej. W wielu pracach formy pawilonów kwaciarni były jedynie zasygnalizowane w ogólnych widokach placu.

W rozwiązaniach architektonicznych dominowały rozwiązania jednorodnych, wielkoskalowych obiektów handlowych, jako alternatywa istniejącego parterowego targowiska na płycie placu. Sąd uznał te rozwiązania za kosztowne w realizacji a jednocześnie nieatrakcyjne dla potencjalnych klientów i kupców. Poza wyjątkami handel „targowiskowy” lokalizowany był na kilku kondygnacjach, którego spiętrzenie nie sprawdziło się w łódzkich warunkach. W rozwiązaniach proekologicznych dominowały projekty wykorzystujące kondygnacje dachowe do lokalizacji stref zieleni, wypoczynku i rekreacji.

Większość prac spełniła wymogi lokalizacyjne wynikające z zapisów mpzp. Brak, w większości prac, syntetycznych parametrów projektowanej zabudowy i zagospodarowania terenu nie pozwolił jednak na odniesienie się w pełni do problemu spełnienia przez autorów wymagań wynikających z pozostałych zapisów planu miejscowego.

Sąd konkursowy mając na względzie oczekiwania kompleksowego i spójnego rozwiązania zadań postawionych przed uczestnikami konkursu doszedł do

przekonania, że wśród ocenianych prac nie ma takich, które w każdej z kategorii ocen, wyróżniają się wyjątkowymi rozwiązaniami projektowymi, jednoznacznie wartymi zrealizowania inwestycyjnego. Potwierdziło się to w punktacji prac. Z tych powodów w głosowaniu jurorzy postanowili nie przyznawać głównych nagród. Jednocześnie Sąd uznał, że są prace, które zasługują na wyróżnienie ze względu na częściowe, wysoko ocenione rozwiązania, co znalazło potwierdzenie w uzasadnieniach wyróżnień tych prac.